

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 258 din 19.06.2024

Dosar nr.: 884/2023

Petiția nr.: 9542/27.11.2023

Petent:

Reclamați: Penitenciarul Mărgineni

Obiect: Petentul, persoană privată de libertate, reclamă o presupusă faptă de discriminare care a avut ca urmare sancționarea sa disciplinară în două rânduri pentru aceiași abateri, sesizează supunerea la rele tratamente la tortură fizică și psihică în scopul de a fi intimidat și a-l determina să-și retragă plângerile/cererile.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Penitenciarul Mărgineni

II. Citarea părților

3. Prin adresa nr. 694/25.01.2024 transmisă petentului, a fost invocată din oficiu excepția de vădită necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării întrucât, având în vedere obiectul petiției acesta poate să se adreseze judecătorului de supraveghere a privării de libertate.

4. Totodată, petentului i-a fost comunicat că, în termen de 15 zile de la primirea adresei de comunicare, trebuie să-și formuleze în scris punctul de vedere.

5. Procedura legal îndeplinită

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Petentul este persoană privată de libertate, în prezent aflat în Penitenciarul Mărgineni în executarea unei pedepse privative de libertate de 5 ani și 4 luni care reclamă faptul că este subiectul unor presupuse fapte de discriminare și este supus relelor tratamente de persoane din conducerea penitenciarului.

7. Acesta arată că, în opinia sa, a fost obligat să suporte sancțiuni disciplinare aplicate în mai multe rânduri pentru aceiași faptă și a fost supus torturii fizice și psihice de reclamați -persoane din conducere- în scopul de a fi obligat să-și retragă atât plângerile depuse, cât și cererile de chemare în judecată aflate pe rolul Curții de Apel Ploiești.

Susținerile părții reclamate

-

IV. Cadrul legal aplicabil

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 alin. 1: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

Art. 14 Interzicerea discriminării: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Art. 17 Interzicerea abuzului de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Legea nr. 254 din 19 iulie 2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal:

Art. 6 Interzicerea discriminării

(1) „În timpul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate este interzisă orice formă de discriminare pe temei de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru alte temeuri de al.”

Art. 56 Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate

(1) „Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngădită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege.”

(2) „Împotriva măsurilor privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, luate de către administrația penitenciarului, persoanele condamnate pot face plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate, în termen de 10 zile de la data când au luat cunoștință de măsura luată.”

Art. 57 Asigurarea respectării drepturilor persoanelor condamnate

(1) „Respectarea drepturilor prevăzute de lege pentru persoanele condamnate este asigurată de judecătorul de supraveghere a privării de libertate.”

Ordinul 27/2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

Articolul 29 „Șeful structurii asistență Colegiu director, prin consilierii/consilierii juridici desemnați în acest sens, precum și membrii Colegiului director pot invoca din oficiu excepția de vădită necompetență când constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

Articolul 30 „Excepția de necompetență poate fi invocată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 31.

Articolul 31(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea părților pentru respectarea principiului contradictorialității”.

(2) „În situații excepționale, vădită necompetență se pune în dezbatere, în scris, petentului, însă fără a acorda un termen de citare dacă nu este posibilă prezentarea părților, dar cu posibilitatea depunerii de către petent a unui punct de vedere în termen de 10 zile”.

Articolul 32 „Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

V. Motive de fapt și de drept

8. În analiza faptelor prezentate, Colegiul director al CNCD reține că petentul este persoană privată de libertate, se află în Penitenciarul Mărgineni și reclamă o posibilă faptă de discriminare pretinzând că este supus la rele tratamente de persoanele din conducerea penitenciarului și de asemenea obligat să suporte sancțiuni disciplinare aplicate în mai multe rânduri pentru aceiași faptă.

9. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile părții, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, excepție invocată din oficiu conform prevederilor din Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor.

10. Potrivit dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată, jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

11. Actul de soluționare al unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială, în speță CNCD, iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

12. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000.

13. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție).

14. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a tranșat de o manieră definitivă competența ce îi revine judecătorului de supraveghere în ceea ce privește preținsele încălcări ale drepturilor legiferate în favoarea deținuților în cuprinsul Legii nr. 254/2013. Prin Decizia ÎCCJ nr. 14 din 2017 publicată în Monitorul Oficial nr. 908 din 20 noiembrie 2017 se : "Admite recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și stabilește că în interpretarea dispozițiilor art. 56 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, **judecătorul de supraveghere a privării de libertate** din cadrul penitenciarului a cărui administrație a dispus măsuri pretins a fi îngădit exercitarea drepturilor persoanei condamnate **este competent să soluționeze pe fond plângerea formulată**, chiar dacă ulterior aceasta a fost transferată definitiv sau temporar."

15. Există deja o practică consonantă în sensul amintit anterior prin care instanțele la nivel național au transmis spre soluționare judecătorului de supraveghere din penitenciare plângerile persoanelor private de libertate care priveau preținse încălcări ale drepturilor pe perioada custodierii în penitenciar .

16. Prin Decizia nr. 2670 a Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în Dosarul 799/1/2021*, în urma învestirii în vederea pronunțării unui regulator de competență, pe fondul conflictului identificat între o curte de apel și judecătorul de supraveghere dintr-o unitate penitenciară, s-a decis că obligația soluționării cererii revine judecătorului de supraveghere, dat fiind că obiectul cauzei privea preținse încălcări ale drepturilor persoanelor private de libertate, pe perioada executării unei pedepse.

17. Astfel, raportându-se la obiectul plângerii și la dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

18. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu este competent în cauză, atribuția de soluționare a plângerilor deținuților cu privire la condițiile de detenție/tratamentul aplicat în penitenciar aparține judecătorului de supraveghere.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială invocată din oficiu conform art. 29-32 din Ordinul 27/2024, Procedura internă de soluționarea petițiilor și sesizărilor, atribuția de soluționare a plângerilor deținuților cu privire la condițiile de detenție/tratamentul aplicat în penitenciar aparținând judecătorului de supraveghere.

2.O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentului.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Redactată și motivată: S.N.

Data redactării: 21.06.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.